

**กระบวนการเข้าสู่อาชีพและสภาพการทำงานของผู้รับงานไปทำที่บ้าน
: กรณีศึกษาผู้รับงานไปทำที่บ้านในกิจการตัดเย็บเสื้อผ้าชุมชนจิต ภาววรรณ
เขตสายไหม กรุงเทพมหานคร**

ภาณุภา แจ่มดอน

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีจุดประสงค์ เพื่อศึกษากระบวนการเข้าสู่อาชีพของผู้รับงานไปทำที่บ้าน ในกิจการตัดเย็บเสื้อผ้า ศึกษาสภาพการทำงานและรูปแบบของงานที่รับไปทำที่บ้านในกิจการตัดเย็บเสื้อผ้า และศึกษาสวัสดิการและการดูแลตนเองของผู้รับงานไปทำที่บ้านในกิจการตัดเย็บเสื้อผ้า

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ เก็บข้อมูลโดยใช้แบบสัมภาษณ์และการสังเกตแบบมีส่วนร่วม ผู้ให้ข้อมูล คือ ผู้รับงานไปทำที่บ้านในกิจการตัดเย็บเสื้อผ้าจำนวน 15 คน ระยะเวลา 12 เดือน (มีนาคม 2550 – มีนาคม 2551)

ผลการวิจัยพบว่ากระบวนการเข้าสู่อาชีพในกิจการตัดเย็บเสื้อผ้า แบ่งออกเป็น 4 ลักษณะ คือ 1) เกิดจากฐานะที่ยากจนและเป็นผู้ที่มีการศึกษาน้อย 2) โดยการแนะนำของญาติพี่น้อง เพื่อน และคนรู้จัก 3) สมาชิกในครอบครัวประกอบอาชีพเย็บผ้าอยู่ก่อน 4) กำลังว่างงาน

สาเหตุของการตัดสินใจเข้าสู่อาชีพในกิจการเย็บผ้า พบว่าผู้รับงานเย็บผ้าส่วนใหญ่เห็นว่าอาชีพนี้เหมาะกับผู้ที่มีความรู้ น้อย รายได้ดี และเป็นอาชีพที่อิสระไม่มีผู้บังคับบัญชา

ปัจจัยการก่อเกิดอาชีพรับงานไปทำที่บ้านในกิจการตัดเย็บเสื้อผ้าพบว่า มีปัจจัยต่างๆ ดังนี้คือ การเปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจ และสังคมทำให้คนในชนบทต้องละทิ้งถิ่นฐานเข้ามาทำงานในกรุงเทพมหานคร และเมืองใหญ่ ซึ่งเป็นศูนย์รวมการกระจุกตัวของอุตสาหกรรมหลัก และเป็นถิ่นนิยมของคนต่างจังหวัดที่มุ่งหน้ามาหางานทำเพื่อความอยู่รอดของชีวิต

ผู้รับงานไปทำที่บ้านในกิจการตัดเย็บเสื้อผ้า ใช้บ้านของตนเองและบ้านเช่าเป็นสถานที่ประกอบการตัดเย็บเสื้อผ้า โดยใช้ชั้นล่างเป็นสถานที่ทำงานเย็บผ้า และชั้นบนเป็นที่อยู่อาศัย รับผ้าจากนายจ้างโดยตรง โดยส่วนใหญ่เย็บผ้าเป็นเสื้อยืด มีเครื่องมือเป็นอุปกรณ์เป็นของตนเอง ทำงานวันละ 18 ชั่วโมง ไม่มีวันหยุด มีรายได้ไม่แน่นอน มีรายจ่ายครอบครัวละประมาณ 10,000 บาท รับเงินครั้งเดียวเมื่อวันส่งงาน ผู้รับงานไปทำที่บ้านไม่ได้รับสวัสดิการใดๆ จากผู้ว่า

จ้าง แต่มีการรักษาตนเองจากการเจ็บป่วยและช่วยเหลือกันเองในทางสังคมมีความสัมพันธ์ทางวัฒนธรรมแบบเครือญาติ และประเพณีนิยมท้องถิ่นของกลุ่มเย็บผ้าด้วยกัน

ข้อเสนอแนะจากการวิจัยคือ ผู้รับงานไปทำที่บ้านในกิจการตัดเย็บเสื้อผ้า ส่วนใหญ่ยังขาดความใส่ใจในการดูแลป้องกันปัญหาสุขภาพของตนเอง เช่นมีเพียงส่วนน้อยที่ใช้ผ้าปิดจมูก ในขณะที่ทำงานเย็บผ้า หน่วยงานของภาครัฐที่เกี่ยวข้องควรให้มีการรณรงค์ให้ผู้รับงานไปทำที่บ้านในกิจการตัดเย็บเสื้อผ้าเกิดความตื่นตัวในการดูแลป้องกันสุขภาพของตนเอง เพื่อคุณภาพชีวิตที่ดีของผู้รับงานไปทำที่บ้านในกิจการตัดเย็บเสื้อผ้า